

Libris RO

Povestea lui Novalis, scrisă de unul dintre cei mai
importanți 50 de scriitori britanici de după 1945
inclusi în topul *The Times*

PENELOPE
FITZGERALD

floarea albastră

BABEL

**PENELOPE
FITZGERALD**
floarea albastră

Traducere din limba engleză
DANA IONESCU

Prefață
HERMIONE LEE

Introducere
CANDIA MCWILLIAM

NEMIRA

CUPRINS

Prefață	5
Introducere	9
1 Ziua în care se spală rufele	25
2 Camera de lucru	31
3 Bernhard	35
4 Căciula roșie a lui Bernhard	38
5 Istoria lui Freiherr Heinrich Friedrich von Hardenberg	43
6 Unchiul Wilhelm	48
7 Freiherr și Revoluția Franceză	53
8 La Jena	58
9 Un incident din viața de student	63
10 O chestiune de bani	67
11 Un dezacord	70
12 Simțul nemuririi	75
13 Familia Just	79
14 Fritz la Tennstedt	83
15 Justen	87
16 Cercul de la Jena	91

17 Ce sens are?	93
18 Familia Rockenthien	98
19 Un sfert de ceas	104
20 Natura dorinței	108
21 Zăpadă	111
22 Acum îngăduiți-mi s-o cunosc	114
23 Nu pot s-o înțeleg	122
24 Frații	126
25 Crăciunul la Weissenfels	130
26 Mandelsloh	137
27 Erasmus în vizită la Karoline Just	143
28 Din jurnalul lui Sophie, 1795	147
29 O a doua lectură	149
30 Cum e Sophie în realitate	155
31 N-am putut s-o pictez	159
32 Drumul duce înăuntru	166
33 La Jena	170
34 Casa din grădină	173
35 Lui Sophie îi e mereu frig	176
36 Dr. Hofrat Ebhard	179
37 Ce e durerea?	181
38 Karoline la Grüningen	184
39 Cearta	189
40 Cum să conduci o salină	192
41 Sophie la paisprezece ani	198
42 Freifrau în grădină	203
43 Logodna	211
44 Aleasa	219
45 Trebuie să meargă la Jena	229
46 Oaspeții	232
47 Ce a reușit Profesorul Stark	240

48 La Schlöben	246
49 La „Trandafirul”	252
50 Un vis	258
51 Toamna lui 1796.....	262
52 Erasmus e de ajutor	265
53 O vizită la Magister Kegel	268
54 Algebra, ca și laudanumul, amortește durerea	271
55 Lecția lui Magister Kegel	274
<i>Cuvânt de încheiere .....</i>	281

1

ZIUA ÎN CARE SE SPALĂ RUFELE

Jacob Dietmahler nu era atât de prost, încât să nu bage de seamă că ajunseseră acasă la prietenul lui în ziua în care se spală rufele. N-ar fi trebuit să meargă nicăieri, cu siguranță nu la casa asta mare, pe-atunci a treia ca mărime în Weissenfels. Mama lui Dietmahler supravegheea ea însăși spălatul rufelor de trei ori pe an, aşa că pânzeturile și rufăria albă de corp ajungeau doar patru luni. El, personal, avea optzeci și nouă de cămăși, nu mai mult. Însă acolo, la casa Hardenberg din Kloster Gasse, își dădea seama după ninsoarea mare și murdară de așternuturi, fețe de pernă, suluri pentru învelit pernele, maiouri, corsaje, chiloți revârsându-se de la ferestrele de sus în curte, unde servitori cu un aer grav, bărbați și femei deopotrivă, le prindeau în coșuri uriașe, că spală rufele numai o dată pe an. Poate că asta arăta că nu e o familie avută – de fapt, el știa că nu e –, dar pe de altă parte era, fără îndoială, semn de bună rânduială. Și, de asemenea, semn că era o familie numeroasă.

Rufăria de corp a copiilor și a tinerilor, precum și lucrurile mai mari, fâlfâiau în aerul albastru, ca și cum copiii își sănătățile să fi înălțat în zbor.

— Mă tem că m-ai adus aici într-un moment nepotrivit, Fritz. Ar fi trebuit să-mi spui. Iată-mă, un străin pentru onorata ta familie, înfundată până în gât în rufăria de corp.

— Cum aş putea să știu când se apucă de spălat? a răspuns Fritz. Oricum, ești binevenit oricând, de o mie de ori.

— Freiherr calcă în picioare rufelete nesortate, a zis servitoarea, scoțând capul la una dintre ferestrele de la parter.

— Câți sunteți în familie, Fritz? a întrebat Dietmahler. Atâtea rufe...

Apoi a strigat dintr-odată:

— Conceptul de lucru în sine nu există!

Fritz, care îl conducea prin curte, s-a oprit, s-a uitat de jur împrejur, după care a întors capul și a strigat:

— Ia priviți coșul de rufe, domnilor! Gândul vă fie coșul! Vă gândiți la coș? Iar acum, domnilor, gândul vă fie la *ceea ce a gândit coșul!*

În casă câinii au început să latre.

— Tata și mama sunt acasă? i-a strigat Fritz unuia din trei servitori cu un coș de rufe în brațe.

Numai că nu merita efortul, mama era întotdeauna acasă. Un judec scund, chipeș, parcă încă în creștere, chiar mai judec decât Fritz, și o fată cu păr bălai au ieșit în curte.

— Oricum, uite-i pe Erasmus, fratele meu, și pe Sidonie, sora mea. Nu-ți mai trebuie nimic când sunt ei aici.

Amândoi au sărit pe el.

— Câți sunteți în total? a întrebat iar Dietmahler.

Sidonie i-a dat mâna și a surâs.

„Uite cum mă perturbă surioara lui Fritz Hardenberg printre fețele de masă“, s-a gândit Dietmahler. „Tocmai asta nu voiam.“

– Karl e plecat, și Anton, și Bernhard, dar mai sunt alții, bineînțeles.

În casa parcă mai eterică decât umbrele era Freifrau von Hardenberg.

– Mamă, a spus Fritz, acesta este Jacob Dietmahler, care a studiat la Jena cu mine și cu Erasmus, iar acum este asistentul Profesorului de medicină.

– Încă nu sunt, a precizat Dietmahler. Sper să fiu într-o zi.

– Cum știți, am fost la Jena să-mi caut prietenii, a continuat Fritz. Ei bine, l-am invitat să stea la noi câteva zile.

Freifrau s-a uitat la el cu ceea ce părea a fi un licăr de groază, cu o privire de iepure însășimântat.

– Dietmahler are nevoie de o gură de tărie, doar cât să mai reziste câteva ceasuri.

– Nu se simte bine? a întrebat Freifrau dezamăgită. Trimit după servitoare.

– Dar n-avem nevoie, a zis Erasmus. Sigur aveți o pereche de chei de la salon.

– Sigur că am, a răspuns ea, implorându-l din ochi.

– Ba nu, eu am, a spus Sidonie. Le am de când s-a căsătorit sora mea. Vă duc pe toți la cămară, nu vă mai bateți capul.

Venindu-și în fire, Freifrau i-a urat bun-venit prietenului invitat de fiul ei.

– Soțul meu nu vă poate primi chiar în momentul acesta, își face rugăciunea.

Eliberată că s-a isprăvit coșmarul, nu i-a însoțit prin încăperile sărăcăcioase și pe holurile și mai sărăcăcioase, pline de lemnărie ordinară, veche. Pe pereții de culoarea prunei se vedea spații dreptunghiulare, decolorate, în care fuseseră cândva tablouri. În cămară Sidonie le-a servit coniacul, iar Erasmus a propus să încchine un pahar pentru Jena.

– *Stosst an! Jena lebe hoch! Hurra!*¹

– Habar n-am de ce ură, a spus Sidonie. Jena e un loc în care Fritz și Asmus au tocăt bani, au făcut păduchi și au ascultat basnele filosofilor.

Le-a dat cheile de la cămară și s-a întors la mama ei, rămasă exact acolo unde o lăsaseră, nescăpând din ochi pregătirile pentru marea spălare a rufelor.

– Aș vrea să-mi acordați o mică sumă de bani, mamă, să zicem cinci ori șase taleri, ca să pot face niște aranjamente pentru ospetele noストru.

– Ce aranjamente, dragul meu? Avem deja un pat în odaia pe care o va primi.

– Da, dar servitorii au strâns în ea lumânările și în timpul liber citesc acolo Biblia.

– Dar de ce ar vrea ospetele noストru să meargă acolo ziua, dragul meu?

Sidonie s-a gândit că poate vrea omul să scrie.

– Să scrie! a repetat mama ei, nespus de uimită.

– Da. Și pentru asta i-ar trebui o masă.

Sidonie a folosit avantajul câștigat.

– Iar în caz că ar vrea să se spele, are un ulcior cu apă, o cuvă, da, și o găleată.

---

¹ „Ciocniți! Trăiască Jena! Ura!“ – în lb. germ în orig. (n. tr.).

- Dar, Sidonie, nu știe să se spele la pompă? Așa se spală toți frații tăi.

- Și nu e niciun scaun pe care să-și pună hainele noaptea.

- Hainele! E încă mult prea frig ca să te dezbraci noaptea. Eu nu m-am mai dezbrăcat noaptea, nici măcar vara, cred că de doisprezece ani.

- Și totuși, ne-ai făcut pe toți opt! i-a strigat Sidonie. Să mă ferească Dumnezeu de o căsnicie ca a dumitale!

Freifrau abia dacă i-a aruncat o privire.

- Și încă un lucru la care nu te-ai gândit. Tata s-ar putea să ridice tonul.

- Dietmahler ăsta trebuie să se obișnuiască cu Tata și cu felul nostru de a fi. Dacă nu, n-are decât să-și facă bagajul și să plece direct acasă.

- Atunci, nu s-ar putea acomoda cu camerele noastre de oaspeți? Fritz ar fi trebuit să-i spună că ducem o viață de rând, cu frică de Dumnezeu.

- Și de ce a nu avea o găleată ar însemna cu frică de Dumnezeu? a întrebat Sidonie.

- Ce sunt vorbele astea? Ți-e rușine cu casa noastră?

- Da, mi-e.

Sidonie avea cincisprezece ani și ardea ca o flacără. Nerăbdarea, care se traducea prin energie spirituală, alerga în venele tuturor tinerilor din familia Hardenberg. Fritz voia acum să-și ducă prietenul la râu, să facă o plimbare pe aleea de pe margine și să vorbească despre poezie și despre vocația omului.

- Asta am fi putut face oriunde, a zis Dietmahler.

– Dar vreau să-mi vezi casa, i-a spus Fritz. E de modă veche. Noi, cei din Weissenfels, suntem de modă veche, însă ducem o viață liniștită, avem spirit *heimisch*.¹

Unul dintre servitorii din curte, acum într-o haină de pânză neagră, s-a ivit în ușă și a anunțat că Stăpânul ar fi bucuros să-l primească pe oaspetele fiului său în camera lui de lucru, înainte de cină.

– Bătrânul dușman e în bârlogul lui, a țipat Erasmus. Dietmahler simțea o anume stânjeneală.
– Voi fi onorat să fac cunoștință cu tatăl tău, i-a zis lui Fritz.

---

¹ „Familiar, local, casnic, domestic“ – în lb. germ în orig. (n. tr.).